

Crec que fa ja quasi 40 anys que vaig escriure el text que acompanya esta introducció. En eixe moment jo tenia contracte d'informador juvenil, era l'informador juvenil de l'ajuntament de Quart de Poblet. És un text vell, en el que es nota com ha passat el temps: parle d'informació sobre l'objecció de consciència (Prestació Social Substitutòria, Servei militar...), nomene Pryca i Contingent (avanç que Carrefour els fusionara), i ni les xarxes socials, ni google ni tan sols internet existien. No he volgut adaptar-lo, perquè crec que encara te vigència en moltes de les afirmacions que fa... i em sap greu.

És evident que sí que hem avançat en el reconeixement de la importància de la informació juvenil, com principi innegable de la igualtat d'oportunitats, i en l'adaptació als mitjans actuals, i en la necessitat de treballar la confiança i la fiabilitat en un món ple de fake news. I, sobre tot, en la incorporació dels propis joves, els corresponsals, en totes les parts del procés. Però crec que el text remarca també un concepte: la informació com animació, com educació en la participació. No podem entendre la informació juvenil sense implicar-nos en la millora de la nostra societat.

CAL TANCAR ELS CENTRES D'INFORMACIÓ JUVENIL (CIJs)!!

O canviar-los el nom. O transformar-los. Perquè de la manera que funcionen sols demostren la "i-racionalitat" (la no-raó) en què es fonamenten. Què és un CIJ? Un lloc on van joves a informar-se? I on hi ha un informador juvenil? I, a més a més, hi ha informació que interessa als joves? Quina de les tres afirmacions faltaria més a la realitat? Dels 200 CIJs de la Comunitat Valenciana, quants complirien amb eixes premisses? En quants la informació que hi ha és la que necessiten els joves del voltant? I quants joves van? Quants utilitzen els CIJs, principalment, per informar-se? I en quants l'informador es dedica a informar?

Partirem d'esta última pregunta per fer l'anàlisi més exhaustiva, i vore per on podrien anar les possibilitats de futur: Quines són les funcions d'un anomenat informador juvenil? Podem concretar-les en cinc (podríem concretar-les en quatre o en sis o en jo què sé, però accepteu-me eixes cinc per començar):

1. L'informador ha d'informar.
2. L'informador ha d'estar informat.
3. L'informador sol assessorar.
4. L'informador fa de tot.
5. L'informador anima.

I en aquestes cinc funcions passa el temps. Per això podríem dir que el seu temps, un gran pastís, està dividit en cinc parts, cinc trossos de pastís. Però eixes porcions no són iguals, és clar. No passa les mateixes estones informant que informant-se, per exemple. Cadascú podrà fer un repartiment del pastís com crega convenient segons la seua realitat: les seues necessitats, les dels joves, les dels qui han decidit el servei, els mitjans amb què compta, etc. Uns tindran el tros d'informar grandíssim, estaran la major part del temps en horari al públic, atenent-lo, o fent cartells... i en dedicaran poc a animar. Altres faran moltes històries: prepararan campaments, organitzaran concerts, portaran cadires... i dedicaran poc de temps a estar informats.

I no sols això, els trossos seran de millor o pitjor qualitat. U pot informar assegut a la seua cadira dins del seu CIJ esperant que la gent entre. Un altre pot fer programes a la ràdio local. Altres tindre punts d'informació juvenil als Instituts. Diferents maneres de ser eficaços en la faena (i

això té a veure amb la frase d'abans "segons la seua realitat", a més a més de la professionalitat de cadascú).

Però passem a les cinc funcions:

1- L'informador ha d'informar. És a dir, ha de ser un comunicador, ha d'arribar a connectar amb els joves, fent-los arribar la informació. Per això sap que el CIJ no és més que un instrument que pensa adequat per complir eixe objectiu, i sap que hi ha d'altres: cartells, ràdio, revistes, televisió, etc. i que ha de decidir entre els qui poden ser.

L'informador és un professional que ha de dominar els llenguatges de la comunicació i dels joves. Tal volta per això, amb els recursos tècnics i materials que tenen, els resultats es queden a connectar sols amb uns tipus de joves, i d'aquella manera.

I tot això en el cas utòpic de partir dels interessos del jove. Si tenim en compte que la creació de CIJs, ha estat l'única política de joventut a la majoria dels pobles i ha amagat una falta de planificació i objectius, els CIJs han pogut convertir-se en aparadors de política institucional (publicitat oficial) o en "ventanilles úniques" per a joves que l'administració posa en funcionament per aclarir el caos de "papeleo" que té.

Sembla una bogeria, un impossible, competir amb les campanyes de Pepsi i Coca-Cola, del Corte Inglés o de qualsevol discoteca, i sembla una "tonteria" que s'espere això de l'informador, encara que aquest tinga també un producte a vendre. Són com botiguetes junt a un PRYCA o Continente. Inclús les botiguetes s'han hagut d'anar unint per fer campanyes conjuntes, aconseguir millors productes, etc. Caldrà fer el mateix: que vertaders professionals de la imatge i la comunicació siguen els qui organitzen les campanyes. Que cadascun dels informadors no hagen de fer els cartells, els tríptics, les revistes, inclús els mateixos programes de ràdio. I que els productes siguen els adequats, els que interessen a la gent. És a dir, per informar els joves el que de veres fa falta (en compte de CIJs) és un bon equip de professionals que ho traduïsquen tot al llenguatge dels joves i uns repartidors d'eixa informació que la distribuïsquen als llocs on estan els joves, no uns llocs on vagen els joves i una persona desxifre la informació per a ells.

2- L'informador ha d'estar informat. Ha d'informar-se. I ací ens trobem amb el "tema dels temes" que interessen als joves. I amb els procediments de fer-se amb eixes informacions. Podem englobar en quatre grans apartats els que els poden preocupar:

- Els temes de sempre: el treball, l'estudi, l'objecció, la mili, la vivenda...
- El temps desocupat i què fer en eixe temps: activitats, festes...
- La participació i el voluntariat, les associacions, etc.
- L'economia, el dret, l'ètica.

A primera vista queda clar que aquesta divisió, sobretot la inclusió del quart apartat, té darrere una opció ideològica clara i busca formar un tipus de jove determinat (les altres classificacions també la tenen, i també en formen un). No sols hem d'informar el jove del què vol, cal informar-lo del que no sap i necessita per convertir-se en un ciutadà lliure i responsable, per tant amb informació, amb capacitat de decidir, amb habilitats de recerca, etc.

Bo, polèmiques apart, què sap l'informador de tot això? Està prou informat? Inclús si parlem sols dels apartats "normals", què sap de la LOGSE i de la seua implantació? I del nou SMO (Servei Militar Obligatori)? Parlem de com aconseguir una vivenda? O dels cursos de FPO (Formació Professional Ocupacional) de la zona? O del nou Interrrail? O parlem de per què el bar del costat té més informació de les "mogudes" de la comarca que el CIJ? I per què no comentar el foment,

o no, de certs programes de televisió (televisió que de totes maneres ells estaran mirant) igual que es fomenten altres activitats?

S'espera massa dels informadors si algú creu que han de conèixer tot això. I si, en canvi, sols s'espera que sàpien un llistat de telèfons on es puga preguntar, per a què els informadors? Una bona guia, actualitzable cada cert temps, pot donar tota eixa informació, i pot ser prou accessible i entenedible perquè el qui la necessita puga trobar-la sol. I qui diu guia, diu cartell, tríptic, programa informàtic... Les informacions han de ser buscades i redistribuïdes mitjançant canals adequats.

3- L'informador assessor. Resulta que molts joves que van als CIJs, no volen sols informació. Estan desorientats i demanen consell: "I què creus que he de fer? I tu què faries? I quin creus que és el millor? L'envie ja o m'espere?" I sense voler-ho l'informador es troba muntant-li la vida a una persona que no coneix de res. I això que ningú li ha demanat cap preparació per estar allí. Segons el moment es transforma en orientador escolar, assessor professional, i fins i tot en planificador familiar. Queda clar que la seua funció sols ha de centrar-se en l'acollida i la derivació a un altre servei especialitzat. I si el jove no ha acudit al servei que necessitava directament el que està fallant és eixe servei, i això no s'arregla contractant una altra persona perquè l'acompanye, sinó millorant la publicitat del servei, o l'horari, o el lloc...

No volia deixar este apartat sense nomenar la possibilitat d'utilitzar programes d'ordinador per ajudar a autoinformar-se i, inclús, autoorientar-se. Cal fer accessible la informació i els mitjans informàtics són ja una realitat.

4- L'informador fa de tot. Dirigeix la PSS (Prestació Social Substitutòria), organitza acampades, fa una revista, fa de conserge del local... Normalment és qui porta a terme tota la política juvenil, doncs, no li diguem informador, que és la faena que menys temps li ocupa (o li n'hauria d'ocupar menys com hem dit abans).

5- L'informador anima. En el fons, un bon informador ha d'ensenyar a buscar la informació al qui no sap. No ha de donar-li-la i ja està. Ha d'acompanyar-lo en el procés. Ha d'estar suplint a l'escola en una de les seues mancances: la de crear habilitats de recerca (A vore si ara amb la LOGSE ho fan millor) i, per altra banda, li ha de descobrir que hi ha altra gent buscant el mateix, i que junts és més fàcil d'aconseguir-ho. És a dir, el qui fa falta és un animador que utilitze la informació com un instrument de treball, com pot servir-se de la gestió d'activitats, per fer grups, per interrelacionar a la gent, per fer-la més autònoma. Ara sí que hem trobat una bona raó perquè existeixen informadors juvenils: Són animadors disfressats per passar desapercebuts. No és el lloc el que importa. És l'objectiu amb què s'utilitza el local. A més a més, els joves no solen anar al CIJ per informació, solen anar a trobar-se amb altres, a llegir el diari, a escoltar música, a estar en algun lloc.

Des d'esta perspectiva, si un CIJ sols es dedica a donar informació, és una manera cara i poc eficient de fer política de joventut, i el que és pitjor desaprofita la possibilitat d'animar uns joves que s'han arriat per allí; i, anomenar CIJs, a centres on es treballa la participació, on es motiva als joves, on hi ha una tasca educativa de fer ciutadans lliures i responsables, és equivocar el nom. Cal dir CASA DE JOVENTUT.

TANQUEM ELS CENTRES D'INFORMACIÓ JUVENIL PER A PODER INFORMAR.

RECONVERTIM-LOS EN ESPAIS JOVES, EN CASES DE JOVENTUT.